

Svar på fullmäktigemotion om fortsatt analysverksamhet vid hälsocentralernas laboratorier

Välfärdsområdesstyrelse 19.08.2024 § 165

4439/00.02.00/2024

Beredare

Svartsjö Sofia

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 050 518 1091, fornamn.efternamn@ovph.fi

Gun Granlund har den 18.2.23 inlämnat en motion gällande analysverksamheten vid Österbottens hälsovårdscentraler. I motionen föreslås att Fimlab fortsätter med analysverksamhet på hälsocentralerna och att det görs en kortsiktig samt långsiktig konsekvensanalys av centraliserad analysverksamhet. Efter att motionen inkommit har många förändringar inom verksamheten gjorts, och stort fokus har hållits på att motverka de risker som nämndes i motionen.

I motionen lyfts oro kring patientflöden, risken för att patienter styrs till samjour om analysmöjligheter saknas lokalt samt avdelningarnas flöden som riskerar att fördröjas i väntan på provsvar.

Redan innan välfärdssamkommunen var större delen av hälsocentralernas laboratorier i Fimlabs regi. I nuläget sköts laboratorieverksamheten, som kräver analytik på laboratorium, av Fimlab i hela välfärdsområdet. Stor delen av snabbanalytiken sköts av välfärdsområdets egen personal och med egen apparatur.

Den ekonomiska situation välfärdsområdet befinner sig i är för alla känd. Att hitta kloka lösningar på hur man minskar kostnader både på kort sikt och på lång sikt är inte självklart, konsekvensbedömningar görs utifrån de fakta man har tillgång till.

I Österbottens välfärdsområde har beslutits att bibehålla ett brett nätverk av social-och hälsocentraler för att hålla en stark primärvård och undvika remittering till jour om det inte ur medicinsk synvinkel är nödvändigt.

I samband med att exempelvis Närpes laboratorieverksamhet centraliserades till Vasa har uppföljningsmöten hållits mellan verksamheten och Fimlab, med målsättning att hitta de bästa arbetssätten för att säkra rättidig analytik och minska risk för lokala fördröjningar. Man har tillsammans analyserat avdelningens rutiner med provtagning, brådskanie mottagningens snabbanalytikmöjligheter och logistiken samt tidtabellerna för transporter till och från centrallaboratoriet. Med gemensamma analyser har centraliseringen inte kunnat visa oroväckande trender i patientströmmarna.

Förändring av denna karaktär, dvs centralisering av laboratorieanalytik i större enheter, görs även nationellt. Snabbanalytiken lokalt på hälsocentralen stöder den brådskanie mottagningen och är i de allra flesta fall tillräcklig för att kunna vårda patienter på rätt ställe.

I de flesta fall finns inte behov av så snabba svar att proverna inte skulle kunna analyseras centralt. Det viktiga är att proverna kan tas lokalt för att undvika att patienterna måste resa längre sträckor än nödvändigt för provtagning.

Personalbristen är känd nationellt, den är märkbar även inom välfärdsområdet och Fimlab. Då är det viktigt att kunna använda personalen effektivt inom laboratorieverksamheten och samtidigt stärka kvaliteten och minska onödiga kostnader uppkomna av lagerhållning, it-system och apparatur som en decentraliserad analytikverksamhet skulle innebära.

Fimlab har ombetts ge sitt svar på motionen, vilken bifogas. Där finns konsekvensanalysen ur Fimlabs perspektiv.

Sammanfattningsvis kan konstateras att förändringar är nödvändiga för att nå inbesparingar. Konsekvensanalyser görs kontinuerligt och uppföljningar av gjorda förändringar genomförs tillsammans med verksamheten och Fimlab för att stöda

processförändringarna för personalen. För närvarande ses rutiner över gällande snabbanalytiken på hälsovårdscentralerna, med målet standardiserade metoder och testutbud. Upprätthållandet av vårt breda nätverk av social-och hälsocentraler äventyras inte av den genomförda centraliseringen av laboratorieanalytik, men en del processer påverkas och vi bör stöda förändringen för att verksamheten ska vara så smidig, patientsäker och flödeseffektiv som möjligt.

De analytikenheter som finns kvar finns i Vasa och Jakobstad. Att i nuläget utöka laboratorieverksamheten med apparatur och behövligt material samt flytta ut laboratoriepersonal i större omfattning ger en negativ ekonomisk konsekvens och kan inte ses som ett möjligt alternativ.

Sektordirektör, barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

föreslår att välfärdsområdesstyrelsen beslutar att ge svaret på fullmäktigemotionen som redogörelse till välfärdsområdesfullmäktige. Styrelsen föreslår för fullmäktige att motionen härmed är slutbehandlad

Beslut:

Förslaget godkändes.

Distribution